

ŠKOFIJSKI LIST

39.

Poročilo o konferencah sodal. SS. Cordis Jesu v letu 1916.

J. Flis.

(Konec.)

Premislimo, kaj se pravi biti dober pastir po duhu Jezusovem, ki skrbi z vso silo svojega duha za dušni blagor, jih vzgaja, zdravi, podučuje in vodi. Marsikaj na videz mrtvega se še da oživiti. Zdi se, da so nekateri mrtvi, a niso le preveč zanemarjeni, zapuščeni, zapostavljeni so. Le pomislimo, koliko je zapuščenih src, v katera skoraj nikoli ne prisije solnčni žarek ljubezni. Ko se še kot malo dete zjutraj zbudi, zagleda neprijazni, čemerni obraz matere, ki ga zmerjaje napravlja. Oče je strog, v družini ni miru, vedni kreg, prepir, kletev. Naj so v srcu še tako plemenite kali, a razviti se ne morejo, manjka toplih solnčnih žarkov. Dobrohotnost, prijaznost, ljubeznivost duhovnikova v šoli ali v kakem društvu ga ogreje kakor topli solnčni žarek, led se v mrzlem srcu raztopi, nastane spomlad v duši in cvetlice čednosti odprejo svoje čaše. Ako pa otrok tudi od te strani ne dobiva gorkih žarkov ljubezni in dobrohotnosti, ampak le strogost in odurnost, je zgubljen. Tak človek bo vzrastel uporen, revolucionarno nadahnjen, nasprotnik vsaki, zlasti duhovski avtoriteti. Tu more le dobrohotnost kaj doseči; ostrost le draži njih voljo k upornosti, trmoglavnosti in nagajivosti. S sklicevanjem na duhovsko dostojanstvo, duhovsko oblast se pri takih prav nič ne bo doseglo, ampak nasprotovanje se bo še poostrilo. Časi so drugačni, kakor so bili nekdanj, iz katerih se nam o ravnanju duhovnikov marsikaj neprimernega, izpodtakljivega pripoveduje. Ali bi se zdaj smelo tako ravnati, ali bi se kaj doseglo?

Kaj še! Žalostna izkušnja drugače uči. Dobrohotnost, ljubezen naj je program pri delovanju po vojska.

*

Ozirajoč se na tako potrebno, navdušeno, vztrajno, dobrohotno delovanje v prihodnosti, ali ne vidimo potrebo vsak dan na novo okrepčati, podpreti, navdušiti se za tako važno delo?

Kje drugod pa moremo dobiti zadosti dušne pa tudi telesne moči, da vstrajamo, kakor pri Jezusu v presvetem Zakramentu. Pri vsakdanjem obiskovanju, kakor zahtevajo pravila sodalitatis, se vname novi ogenj v srcu duhovnikovem. Ali ne čutimo potrebe adorationis, da vsak teden vsaj po eno uro iščemo pomoči pri Njem, ki je vir ljubezni, vir dobrohotnosti, vir vse moči? Zastonj se bo trudil pridobiti si teh kreposti kje drugod, najmanj pa sam v sebi, če ima še tako velike talente. Semtertja se res kdo z vso silo vrže na delo; precenjujoč svoje moči hoče storiti več, kakor dopuščajo njegove zmožnosti, njegove dušne in telesne moči; gleda in posluša le bolj nagnjenje svojega srca kakor razsodbo svojega razuma in svet izkušenih, modrih mož. In ker preveč sam sebi zaupa, tudi pri Bogu ne išče pomoči — ga milost, pomoč božja zapusti — in delo njegovo ima nevaren konec. Brez Jezusove pomoči najbolj goreči kmalu, ali vsaj čez nekaj let opeša, navdušenost mine, neka letargija, malomarnost, nebrižnost, malosrčnost se duše polasti, ali je vse delo le trenutno brez božjega blagoslova. Če pa še dela, ne dela z veseljem, s slastjo, trudno je njegovo delo, njegova dolžnost mu postane zoprna. Kraljestvo božje zahteva celega delavca, vse duše nerazdeljene pozornosti, neutrujene vstrajnosti. Kdor gre samo do polovice poti, ne pride do cilja.

Kaj je lepšega kakor duhovnik, ki moli pred tabernakljem zase in za vse potrebe svojih župljanov! Vsa župnija se mu zdi kakor velika bolnišnica, svetišče sv. Evharistije se mu vidi kot kapela te bolnišnice. Naš veliki Duhovnik, naš najboljši Zdravnik tukaj biva in želi pomagati. Duhovnik ga prosi pomoči. — Ko tako moli, vsa fara leži pred njim kakor orientalska ulica, ob straneh obrobjena z bolniki. Po tej ulici gre Jezus, kakor nekdanj med mesečniki, obsedenci in njihovimi strežniki, med umirajočimi, jokajočimi sorodniki, med kananejskimi ženami in nji-

hovimi hčerami. Tudi duhovnik razpostavi ob tej poti vse župljane, ki so v kaki telesni nadlogi, revščini, pomanjkanju, vse ujetnike, one na bojišču, vse ranjence, umirajoče — na drugi strani vse, ki so v dušni stiski, vse žalostne, obupajoče, malosrčne, vse, katerih nedolžnost je v nevarnosti, vse izgubljene sinove, vse Magdalene, ki se še niso približale Jezusu itd. Postavi pa ob tej poti tudi svoje lastne bolnike, vse moralne misli, skrbi, vse slabosti in hrepenenje srca, vse svoje želje, ves strah in vso svojo revščino in čaka, da Jezus, deleč blagoslov, luč in moč, mimo pride. Naša duša potrebuje njegove moči, njegove tolažbe, njegove toplote, Jezus gre mimo in jo blagoslovi.

Dobro znamenje je, da je še vedno nekaj adoratorjev stanovitnih, neomahljivih, ki vstrajajo že mnogo let in prav točno izpolnjujejo svoje dolžnosti; veselo je pa tudi, da so prav ti med najdelavnejšimi, najbolj navdušenimi za svoje vsestransko dušnopastirsko delovanje.

»Pa, saj sem že veliko delal in dosegel sem lepe uspehe!« Prav je, hvala Bogu! toda dober, goreč duhovnik, ki ga vodi nadnaravni nagib, ne gleda nazaj: pozabi, kaj je za njim, stegne svojo roko po prihodnosti. Pa tudi ne gledati, koliko dela nas še čaka, marveč prav v sedanosti, prav zdaj, pri tej priliki, tukaj, kjer smo, moramo storiti, kolikor je moči. »Bratje, za čim o enkrat Boga ljubiti«, je imel navado sv. Frančišek Asiški svoje sobrate navduševati k delu. Da, za četi, za četi: začetek ima nekaj posebnega v sebi. V začetku je moč, razpoloženost, navdušenost; kdor sveže, čvrsto prične, ga delo mika, ga nekako srbi v rokah, v prstih, hitro in mnogo želi dovršiti. Po malem, takoj, kolikor moči storiti, tako se dovrši veliko, junaško delo. Vse to zahteva veliko srce. Tako srce je imel sv. Pavel, ta nežna, hrepeneča, jokajoča, pa močna, junaška, nepremagljiva duša, katere ni nihče premagal, nihče potrl. Bil je zaviharjen, potopil se je v globočino morja, pa prišel je zopet na svetlo in ni opešal. Dal je svoj hrbet, da so mu naštel 195 palic... otresel se je, potem pa zopet zastavil pot do novega delovanja, novega truda, nove nevarnosti. A taka srčnost, taka ljubezen in neustrašenost nima svojega vira v naravnem srcu, le pred tabernakelnom pri Jezusovem srcu ima svoj izvor.

Spisani referati.

Prav mnogo gospodov je letos svoje referate spisalo; skoraj vsi so temeljiti, nekateri so prav izvirni in samostojni, vse hvale vredni.

Veliko gorečnost in zanimanje za resnost in uspešnost konferenc so pokazali gospodje, ki so celo po več referatov spisali, zlasti v cerkniški, kjer so jih spisali vsi, šmartinski in ribniški dekaniji. V cerkniški se je celo stavil predlog: Gospodje naj govore vsakokrat pismeno izdelujejo, koncem leta naj jih izroče enemu, ki naj izbere najboljše elaborate, jih priobči pri konferencah, da jih imajo potem za podlago. Za preglednika je bil izvoljen župnik Kromar. Taki predlogi kažejo veliko življenjsko moč konferenc, veliko veselje in navdušenost za vsestransko izobrazbo duhovnikov, za resnično duševno življenje po zgledu dobrega pastirja. Ne samo najboljši, tudi sploh dobri referati naj se bero, eden ali drugi bo dobil kako luč, solnčni žarek milosti bo prisijal v dušo, vnela se bo za še bolj goreče delovanje, vsako delo, še tako goreče, se lahko še stopnjuje, da prinaša ne le prav potrebno zahtevanega marveč trideseteri, šestdeseteri, stoteri sad. Spisel je n. pr. župnik Širaj štiri jako lepe aktualne referate, župnik Ježek tri, kaplan Švigelj tri, župnik Klavžar dva, župnik Čuk dva, kaplan Stupica dva, župnik Orehek dva referata itd.

Posnetek obdelanih tvarin iz konferenčnih zapisnikov.

Ljubljana (okolica): 9 konferenc. O misijonih po vojski; o oskrbi vdov in sirot; o patronatu sv. Vincencija, naj bi se otroci pošiljali po krščanskih kmečkih družinah po deželi; o vpisovanju v krstno knjigo; o skrčenju ustanovnih maš. Razgovor o umestnosti bire v sedanjem času. Referat župnika Knifca o nastopni okrožnici Benedikta XV., v kateri je izražen program njegovega delovanja. Kako se vzgaja mladina k pobožnosti? (Kete). Razgovor o dispenzi župnikov za poroke pri vojnih obvezancih in za čas vojske; o prošnjah za dopuste. Razgovor o dobrih uspehih Marijinih vrtcev. Je-li prostost katoliške duhovščine od aktivne vojne opravičena (Poljak)? Pospeševanje večkratnega, oziroma vsakdanjega sv. obhajila (Pfajfar). Katera določila veljajo glede oddaje mašnih intencij? (Širaj). O zakonskih težavah z begunci. Razne slučajnosti, aktualna vprašanja v sedanjem kritičnem času.

Cerknica: Mlačnost v veri in verski dvomi (Klavžar, spis). O shodu dekanov, poroča dekan Juvanc. Razgovor o birmovanju in vizitaciji. Moderna kuga (Ježek, spis). Vprašanje trpljenja (Sušnik, spis). Vpliv vojske na mladino, zlasti na šolsko mladino (Švigelj, spis). Pomisleki glede odkupa bire (Ježek, spis). Sedem

vodil za vaje v zgovornosti (Švigelj, spis). O cesarski naredbi z dne 12. oktobra 1914 k občnemu državljanškemu zakoniku (Klavžar, spis). Duhovnikova gorečnost za izveličanje duš (Wester, spis). Moralni principi kupovanja in prodajanja z ozirom na sedanji čas (Ježek, spis). Angelček in Marijini otroci (Švigelj, spis). Kako naj se »Navodilo staršem« o verskem pouku majhnih otrok rabi in izvršuje (Kromar, spis). Predlog se sprejme: Naj gg. vsakokrat pismeno izdelajo svoje govore, koncem leta naj se zbero, izroče enemu, najboljši naj se pri vsaki konferenci prebere. (Nalogo prevzame župnik Kromar.)

Idrija: 6 konferenc. O verskem in socialnem stanju Rutencev (vojaki so v tem okraju). O razkolništvu in celibatu (dekan Arko). O zgodovini in prvih virih krajev; začetek rudarstva in domače obrtnije (Jelenec, dvakrat). O potrebah in nevarnostih socialnega dušnega pastirstva (Gole). Privilegij osebne imunitete klerikov glede vojaške službe (Dr. Snoj, spis). Naše razmere med in po vojski (Logar). O sedanjem stanju Marijinih družb (Oswald).

Kamnik. Poročilo o shodu dekanov v Ljubljani. O sv. misijonih po vojski. Priprava na kanonično vizitacijo in sv. birmo. O dekanjskih internih zadevah. Poročilo po dovršeni vizitaciji. Latentno življenje in delitev sv. zakramentov (Primar, spis). Kako naj porabi veroučitelj vojni čas (dekan Lavrenčič)? Marija in duhovnik (pri dveh sestankih poročal Fr. Rihar). O spomeniku in sv. mašah po padlih v vojski. O arhivih (praktično, Val. Bernik). O zbranosti duha (Val. Bernik). Duhovnik-pevec (Peter Janc, spis). O delovanju božje previdnosti v stari zavezi z ozirom na sedanjo vojsko (Val. Bernik). O zalšanju cerkvâ s cveticami (dekan Lavrenčič). Misijonska mašna zveza. Razni vojni dogodljaji z ozirom na dušno pastirstvo.

Kranj. —

Leskovec. Kakšno razmerje vlada med kaplani in župniki glede štolnine, ki jo vlada le pripisuje župniku (dekan Schweiger)? Kaj je vse potrebno glede porok vojakov v vojnem času (dekan Schweiger)? Znesek za oddajo konja more zaprositi vsakdo, ki more dokazati potrebo in nezmožnost vzdrževanja konja (Gnjezda). O kletvinah (Škrbec). Razni slučajji: O podpori duhovnikov i. dr. O vojnem posojilu (razgovori). O Rdečem križu (Škrbec, spis). O prispevkih za begunce. Kdaj se sme kdo proglasiti mrtvim (Lesjak)? Zvišanje intencij, pobiranje za sv. maše za padle vojake. Kako naj pastirujemo v sedanjih časih (Čuk, spisano)? Naši cerkveni govori

v in po vojski (Škrbec, spisano). Služba božja po novem času se ne obnese.

Loka. O dušnem pastirstvu po vojski (Čik). Kdaj so dovoljene in kateri formularji naj se vzamejo za različne maše de requiem (Kepec)? Napake in nepopolnosti udomačene pri duhovnikih in za duhovnike nedostojne (Breceljnik). Spovedi vojakov, ki pridejo domov in se radi neznanega jezika niso mogli popolnoma obtožiti (Kepec). Važnost nekaterih neoficijelnih knjig in zapisnikov glede dušnopastirskega in materialnega dela v župniji (Langerholz, spis). O spisovanju župnijske kronike.

Moravče. O potrebi znanstvene izobrazbe za dušno pastirstvo (Vodopivec, spis, II. del). Razgovor. Aforizmi k poglavju »Več luči« (Majdič, spisano). Živahen razgovor. Preosnove naših izobraževalnih društev (Pavel Perko, spisano)! Razgovor o misijonih v posameznih župnijah. Modrost v dušnem pastirstvu. Glede jasnosti naj se v direktoriju o nekaterih nedeljah jasneje pove.

Novo mesto. Delo duhovnikovo med vojsko za po vojski (Ant. Kastelic, razgovor). Vpliv svetovne vojske na mladino (Iv. Sadar, spis). Razgovor: Duhovnikom ne prodajati tobaka; nespodobne razglednice; naj se po časopisih pisma raznim »nevestam« opuste. Nekaj o cerkvenih računih, posojilih, sploh o cerkvenem denarju in o vinkulaciji (župnik Šmidovnik). O vinkulaciji cerkvenega denarja z ozirom na vojno posojilo (župnik Šmidovnik). O »Marijinem vrtcu« (Pucelj in župnik Vovko). Praznovanje zunanje slovesnosti praznikov (kaplan Kastelic namesto župnika Trškana). O gluhonemih z ozirom na duhovno pastirstvo (ravnatelj gluhonemnice iz Gorice J. Reščič, spis). Pri vseh konferencah slučajnosti za praktično porabo.

Postojna. —

Ribnica. Quodlibet o bližnji prihodnosti po vojski (dekan Skubic, spis). Zakaj so konference sodalitatis vkljub vojski in ravno zaradi vojske potrebne? (Orehek, spis). Kako v vojnih časih povzdigniti zaupanje do molitve? (Orehek, spis). Vojna meditacija o spoznanju sebe in Boga (Pavšič, spis). Nekaj misli spovedi in o spovedovanju (svetnik Krumpetar, spis). Teoretičen in praktičen pouk šolskih otrok o sv. maši (Omahen, spis).

Radovljica. Razveseljivi pojavi v svetovni vojski (župnik Drolc). Organizacija moške mladine (Orehek). O napredku in nazadku čistosti (Ahačič). Razmerje med svečenikom in Najsvetejšem (Pečarič).

Semič. Suhor. Zakaj je koristno, da se uvede v kaki župniji patronat sv. Vincencija (Bambič)? Ali naj se katekizem uči dobesedno? (St. Dostal, spis). Načrt o sv. misijonih v semeniškem dekanatu po vojni (Pavlovčič). O apostolatu naših mož (P. Pavlin Bitner). O sovraštvu (V. Kragl). Karitativno delovanje duhovnika za invalide po vojski (Zalokar).

Šmarije. —

Šmartin pri Litiji: 4 konference. Duhovnik in obisk družin (Širaj, spis). Duhovnik in družina (Stupica, spis). Associationes juvenum (dekan Rihar). Razgovor o misijonih v dekaniji. Duhovnik in češčenje Marijino (Širaj, spis). Marijino češčenje in šolska mladina (Stupica, spis). Nevarnost za Marijino družbo pred vojsko in po vojski (dekan Rihar). Skupne prireditve Marijinih družb v tekočem letu (dekan Rihar). Sv. Eucharistija in vojni čas (Širaj, spis). Custos, quid de nocte? Časovna meditacija o moralnem stanju pri otrocih, pri odrastli mladini in v družinah (dekan Rihar). De celebratione missae et stipendiis missarum. Kako naj duhovnik moli breviri (Širaj, spis)? Casus iz pastoralne konference (Stupica). Orationes imperatae.

Trebnje. Misijoni po vojski. Razgovor: štolni red naj se spremeni, je zastarel, naj se uredi. Kateheza v šoli v 5. razredu: o grehu (župnik Bajec). Kritika. Organizacija, nalezljive bolezni, i. t. d. Pobiranje za Rdeči križ. O uri nedeljske službe božje. Kulturno stanje v Ameriki. Kako skrbeti za onemogle sirote i. t. d. O pomenu 3. reda (P. Pavel). O starosti otrok za prvo sv. obhajilo — skušnje zadnjih let. Razgovor o odpustkih 3. reda. Prezgodno sv. obhajilo ne vpliva dobro na versko življenje. (Bajec, pismo): De lege humana (Tome). Vdanostna izjava presvetlemu cesarju. Zadeva radi »Vzajemnosti«. Bere se čla-

nek jezuita Kreitmaierja — je v nasprotju z modernimi cecilijanci, — drugi zagovarjajo. Katere so vojne poroke? Kako naj se ravna z razkoleniki? Podpirajmo goriške begunce. Spomenica na vlado: prosi se, naj izda odredbo proti točenju med službo božjo, ponočevanju in kajenju mladine. O neomaltuzijanizmu (Lavrič, spis). O duhovnikovi spovedi (Bukowitz). O demonizmu (kaplan Skubic, spis). O pokori in pokorilih (kaplan Kapš). De conscientia (kaplan Zupančič, spis). O odvezi (Vercè).

Trnovo. De poenitentia (Žganjar, razgovor). Presvetli g. knezoškof govore o vizitaciji; dajo mnogo naukov, kako ravnati z otroki v šoli, o zakramentu sv. pokore, o sv. obhajilu, o vtiskih, ki jih dobe v domači družini, o spovedovanju, o plesih; kako poučiti mlade ljudi o nečistih grehah.

Vrhnik. Razgovor glede sv. birme, o olju za večno luč, o prispevkih orgljarski šoli. Kaplan Zabret poroča: o vojaški prisegi (spisano), župnik Miklavčič bere svoj spis: Duhovnik, prijatelj otrok. Duhovnikovo delo v vojski (Črnilec).

Vipava: 7 konferenc. O praznovanju prvega petka v čast Božjemu Srcu Jezusovemu (Debevc 4. spis refer.). Duhovnik in vojaštvo (župnik Jerič). Postava o mrliškem ogledništvu (Fr. Hočevnar). Mladinska organizacija v duhu novih državnih odredb (Rud. Kapš). O oporoki (Koller). Nova zakonska določila o varstvu mladoletnih (župnik Kmet). Glavne razlike med katoliškim in protestantovskim veronaukom (Pravst, spis). De pretio (Fr. Sever, spis). Razna določila iz Škofijskega Lista 1916 (Janc, spis). O društvu »Pax« (dr. L. Lenard).

Žužemberk: 5 konferenc. O zakramentalih (Žavbi, se nadaljuje). Ordo cult. div. za našo dekanijo (Žavbi, se nadaljuje).

40.

O misijonskem listu.

Kar sem v letošnjem Škofijskem Listu str. 5 o misijonskem časopisu za Avstrijo omenil, se je izvršilo. Z mesecem januarjem je začel izhajati misijonski list, ki mu je naslov: »Die Weltmission der katholischen Kirche. Illustrierte Monatsblätter zur Förderung des katholischen Missionswesens in Österreich«. Za sedaj se tiska na Nemškem pri Herderju v zvezi s »Franziskus-Xaverius Missionsverein«. Vendar se bo poskrbelo, da bo list izhajal samostojno v Avstriji. — Ker je drag papir, stane list za sedaj 3 K 60 h. Ko minejo sedanje

težave, bo stal le 1 K 50 h. Naroča se pod naslovom: »Geschäftsstelle der Weltmission, Wien, IX/4, Lustkandlgasse 41«. Želim, da list naroče vsi čč. župni uradi iz cerkvenega denarja in ostanejo letniki v arhivu. Iz lista boste mogli posneti marsikaj lepih misli in marsikaj tvarine za misijonske pridige, ki so naročene, da se pri nas poživi in dvigne misijonska misel.

V Ljubljani, 24. februarja 1917.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

41.

Nabirka za invalide in vojaško berivo.

V Škofijskem Listu l. 1916. sem naročil: »Od sedaj zanaprej naj se v cerkvi nabira vsako zadnjo nedeljo v mesecu obenem skupaj za pohablence in za dobro berivo našim vojakom; od nabrane vsote se bo dalo tri četrtine za domače invalide, eno četrtino pa za dobro berivo.« (Škof. List, l. 1916, str. 112).

V ogromni večini ste gospodje uspešno storili, kar se Vam je naročilo. Do danes je prišla na ordinarijat zbirka v znesku 7191 K 03 h.

Naročil sem pa in poskrbel, da se je odposlalo našim vojakom pešpolku 17, lovskemu bataljonu 7, pešcem 6 divizije, pešpolku 5, komp. 2, deželno brambnemu bataljonu 55:

1. knjig, in sicer knjige Krščanski vojak 2120 izvodov, drugega molitvenika 580 izvodov, nekaj knjig Družbe sv. Mohorja; potem za omikane vojake: Volktaufklärung 20 zvezkov, Magazin für volkstümliche Apologetik 10 letnikov

in še nekaj drugih posameznih knjižic; račun za te knjige in za pošiljatev znaša . . . K 1509'78.

2. Knjige »Nedeljski evangeliji«, tiskane v Mariboru, nekaj nad 900 izvodov, veljajo . . . » 290—.

3. Več številčk listov: Slovenec, Domoljub, Ilustrirani Glasnik, Pozdrav iz domovine; plačal . . . » 327—.

4. 1100 rožnih vencev (molkov); račun plačal . . . » 520'41.

Skupaj . . . K 2647'19.

Od te vsote sem plačal podpisani 617 K; preostalo vsoto 2030 K 19 h se je poravnalo iz zbirke, kar iznosi le malo nad eno četrtino. Za pohablence je ostalo še 5260 K 84 h, ki se bodo oddalo na pravo mesto. — Prosim, povejte obračun vernikom, katerim zakličem: Bog povrni tisočkrat! Hkrati prosim, naj se še nadalje nabira v isti namen.

V Ljubljani, 24. februarja 1917.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

42.

Za vojake!

Po sporočilu vojaških duhovnikov je treba še bolj ko doslej skrbeti za berivo vojakom. Vojaki to sami čutijo in naravnost prosijo.

Tudi, če bi se upanje na bližnji mir kmalu uresničilo, bi bila še velika potreba; invalidi pa bodo še po vojski dolgo potrebni požrtvovalne pomoči.

Res se je storilo že neverjetno veliko; a zdaj mora pomagati še organizirano delo. Zato se je osnoval v Ljubljani pri kn. šk. ordinariatu »odbor za vojaško berivo«. Ta bo knjige in denar za knjige sprejemal, pošiljal glede primernosti kar najbolje sortiral in pošiljal vojnim kuratom.

Dunajski centrali za vojaško berivo (Zentralstelle für Soldatenlektüre), ki je doslej veliko razdala tudi slovenskim fantom, ne nameravamo dela odvzeti. Prosim, naj nadaljuje svoje delo, in priporočamo jo Slovencem v nadaljnjo podporo, ker se pri nji oglašajo za pomoč slovenskim fantom mnogi tuji kurati, ki bodo za nas komaj zvedeli. Ljubljanski odbor hoče le nanovo vzbujati darežljivost in s primernim izbiranjem knjig v višji meri ustreči našim vojakom.

Obračamo se torej do rodoljubov, zlasti do duhovnikov, in lepo prosimo:

a) Vsak pregledj svojo knjižnico, in odberi to, kar bi bilo za vojake koristno.

Ni treba pošiljati knjig, ki niso primerne za moške, ali ki so sploh brez vrednosti. Mohorskih knjig imajo vojaki zadosti, le kako tako knjigo izmed mohorskih še pošljite, ki je bolj zanimiva, ali večje koristi, da jo ljudje tudi po večkrat radi bero. Molitvenikov vojaki še vedno prosijo; po bolnišnicah imajo radi tudi večje molitvenike. Tudi nevezani bodo dobri, umazani pa nikakor ne bi bili umestni.

Prosimo velikodušnosti. Darujte tudi knjige, ki so vam ljube, če jih le morete utrpeti. Nikoli ne bodo služile bolj kot zdaj. Kdor se zmislji na običajno usodo knjig po lastnikovi smrti, bo še vesel, da jih zdaj tako dobro porabi. Praznina v vaših knjižnih omarah, ki nastane po vaših darovih, vam bo dajala sladko zavest, da ste knjige obrnili narodu v najboljšo korist.

Pri razdeljevanju knjig bo odbor skrbel, da pridejo knjige večje vrednosti na take kraje, kjer bodo ustregle prav mnogim čitateljem.

b) Agitirajte tudi pri drugih rodoljubih, ki imajo kaj boljših knjig. Po mestih in trgih se navadno lahko dobe gospodične, ki z agitacijo veliko dosežejo. Kdor ne more dati nobene knjige, naj bi po možnosti kaj prispeval v denarju.

c) Vojaki, kateri so posamezno razkropljeni po drugorodnih polkih, so najbolj zapuščeni, a zanje bo ljubljanski odbor komaj zvedel. Zato prosimo duhovne pastirje, pozvedujte po takih vojaki in naročajte domačim, da naj jim pošljejo od časa do časa kako knjigo. Na molitvenike se ljudje navadno sami spomnijo; naročite jim gotovo še mariborsko brošurico »Nedeljski evangelijski«. Po dosedanjih skušnjah so vojakom jako priljubljeni časopisi »Domoljub«, »Straža«, »Mir«, »Dolenjske novice«, enega teh časopisov bi lahko naročili skoro vsakemu. Časo-

pis se naroči najbolje za celo leto, vojak sam pa upravnistvu pošilja nove naslove, kadar izpremeni kraj.

Gospode duhovne pastirje prosimo, naj nabrane darove kar sami pošljejo posameznim domačim vojakom, kadar vedo, da jim bodo ustregli in koristili.

Ne odložite te prošnje brez sklepa, da jo uslišite. Zamislite se v dušo trpečih vojakov in v njih hrepenenje po domu; s kakšnimi čuvstvi bodo ti možje po končani vojski presojali ne-skrbnost v domovini. Zdaj jim moremo trpljenje olajševati in mnogo koristiti, ne zamudimo izrednega časa, ki se ne povrne.

Odbor za vojaško berivo

pri kn. škofijskem ordinariatu v Ljubljani.

Ljubljana, 27. februarja 1917.

43.

Novomašniki leta 1917.

V smislu in po določbah sv. Cerkve (Conc. Trident. Sess. XXIII., Cap. V. de Ref. et Constit. Apostolicae Sedis ddo. 22. Octobris 1869, Art. II.) naj se po vseh župnijskih in redovniških cerkvah dne 15. aprila (belo nedeljo 1917) razglasé letošnji novomašniki, hkrati naj se vernikom toplo priporoči, naj prav goreče molijo za novoposvečence, da bodo duhovniki po Srcu Gospodovem.

Posvečeni bodo v mašnike naslednji gg. bogoslovci:

a) iz IV. leta:

1. Ambrožič Jožef iz Ribnice.
2. Dolinar Anton iz Trate.
3. Gostiša Vincencij iz Ajdovca.
4. Gregorec Feliks iz Mengša.
5. Hostnik Anton iz Šmartna pri Litiji.
6. Miglič Jakob z Iga.
7. Peček Alojzij z Roba.
8. Pintar Janez iz Stare Loke.
9. Pirkovič Janez iz Šent Jerneja.
10. Pivek Janez iz Idrije.

11. Potočnik Ciril iz Trate.
12. Šuštar Frančišek iz Vodice.
13. Terčelj Filip iz Šturija.
14. Urh Anton iz Podlipe.
15. Vilhar Janez iz Cirknice.
16. Vovk Alojzij s Police.
17. Zupanc Alojzij s Krke.

b) iz III. leta:

18. Arh Jožef iz Čemšenika.
19. Belec Frančišek iz Šent Vida nad Ljubljano.
20. Dovč Janez iz Ježice.
21. Gornik Anton iz Gore pri Sodražici.
22. Morèl Rafael iz Košane.
23. Semič Janez iz Šturija.
24. Tomazin Matej iz Nakla.
25. Vilfan Janez iz Vodice.

Subdijakonati bodo prejeli 22. aprila (2. nedeljo po vel. noči), dijakonati 2. junija (kvatreno soboto po binkoštih), prezbiterati 9. junija 1917 (soboto s posebnim dovoljenjem sv. stolice).

44.

Letno poročilo

„Patronata Vincencijeve družbe za mladino“ za leto 1916.

V sedANJI svetovni vojni je dosegla z drugimi nadlogami vred tudi otroška beda in zapuščenost toliko stopinjo kakor še nikdar poprej, posebno še v naši deželi, ki leži tik za laško bojno fronto. Uradnih podatkov o številu

in razmerah vojnih sirot še nimamo, vendar moramo iz drugih okoliščin sklepati na njih vedno naraščajoče število. Ko se je leta 1915. osnoval odbor za božično obdarovanje vojaških vdov in sirot, se jih je prijavilo za obdarovanje 1586, leta

1916. jih je bilo prijavljenih 2288. K tem številkam pa je treba pripomniti, da nam ne predstavljajo popolnega števila, ker iz 200 (2/3) župnij ni bilo nobenih prijav. Jasno je, da v takih izrednih razmerah ne zadostujejo več sredstva in naprave, ki so veljale za normalne, mirne čase. Država sama je prevzela organizacijo društev, ki bi bila v pomoč vdovam in sirotam. Toda deželno društvo, ki se snuje v ta namen, naj bi bilo le nekaka centrala za delo otroškega varstva, ki bo podpirala že obstoječe društva, naprave, podjetja, in jih po potrebi izpopolnjevala. Važno je, da pri tem velikem karitativnem delu ki je posvečeno blagru naše slovenske mladine predvsem ne zaostajajo katoliška, cerkvena karitativna društva in podjetja, ampak si z marljivim delom na polju mladinskega varstva zagotove tisti odločilni vpliv, ki jim gre po njihovem poklicu. Zato mora v sedanjih važnih časih tudi »Patronat Vincencijeve družbe« razširiti svoj delokrog, ako naj je kos svojemu poslanstvu. Vse č. gg. duhovnike pa nujno prosimo pomoči in sodelovanja.

Družina, ki jo je »Patronat« sprejel v svojo oskrbo, se je to leto pomnožila za 32 novih članov in šteje sedaj skupno 125 gojencev. Obteževala je naše rešilno delo zlasti okoliščina, da so ljubljanski vzgojni zavodi, kamor bi mnogi radi dali otroke zaradi šol, sprejem otrok deloma zelo omejili, deloma popolnoma opustili. Zato so zdaj družine po deželi, naša glavna opora. Pri njih dobe naši gojenci še najlažje potrebni živež in ljubečo skrb. Ponudb za sprejem otrok se ni manjkalo, zlasti ne za otroke od 10. leta naprej, ker na kmetih silno primanjkuje delovnih moči. Taki dečki in deklice se sedaj brez težave in velikih stroškov lahko spravijo na varno. Naša skrb se mora pa tembolj obračati na one otroke, ki še niso zmožni za delo, in v sedanjih časih draginje in pomanjkanja tem hujše trpé. V izpopolnitev naše organizacije se vedno bolj čuti potreba lastne hiše v Ljubljani ali nje bližnji okolici, kjer bi sprejeti otroci našli začasno zavetišče, se natančneje spoznala njihova nprav, se preskrbeli s potrebno obleko in obutvijo in po-

tem šele oddali posameznim družinam na deželo. Tam bi imeli tudi slaboumni in pohabljeni otroci prepotrebno zavetje. Vodstvo »Patronata«, ki je že v dogovoru z častnim redom usmiljenih sester, bo gledalo na to, da se ta namera izvrši, kakor hitro bodo sedanje časovne in krajevne razmere dopuščale. Izmed 125 naših varovancev jih je sedaj v Marijanišču (5), v Lichtenturničnem zavodu (3), v zavodu »Angela varuha« v Šiški (4), v otroškem zavetišču v Bohoričevi ulici (11), v sirotišnici v Kranju (4), pri posameznih družinah (102).

Ko podajemo račun o našem gospodarstvu v preteklem letu, prosimo pomoči vseh naših pospeševalcev in podpornikov, da bo mogel Patronat v sedanjih hudih časih vršiti svojo važno nalogo. — Vsi dopisi naj se naslovijo na Patronat Vincencijeve družbe za mladino v Ljubljani, Pred škofijo 12. Tiskovine in podobice razpošilja: »Prodajalna tiskovnega društva v Ljubljani«, Kopitarjeva ulica 2. Pisarna: Dunajska cesta 18. (Pisarna društva za domovinsko varstvo.)

Račun.

Dohodki:

Prenos iz leta 1915	K	3.209·15
Pokroviteljina in darila	»	900·—
Članarina	»	12.494·10
Vsota dohodkov	K	16.603·25

Stroški:

Marijanišču za hrano in oskrbo	K	1.434·—
Sirotišnici baronice Lichtenthurn za hrano in oskrbo	»	1.500·—
Angelu varuhu v Spodnji Šiški za hrano in oskrbo	»	1.024·24
Raznim družinam za hrano in oskrbo	»	5.526·18
Zavetišču na Viču	»	336·40
Deškemu zavetišču sv. Jožefa	»	300·—
Stroški za »Detoljub«	»	2.625·03
Poštnina in znamke	»	26·02
Tiskovine	»	97·10
Vsota stroškov	K	12.868·97
Vsota dohodkov	»	16.603·25
Preostanek koncem l. 1916	K	3.734·28

45.

Birmovanje.

Vsled prošnje županstva v Metliki se prestavi birmovanje v Metliki od 17. aprila (ker je ta dan semenj) na 21. aprila (soboto). Vrsta bo torej: Stockendorf v torek 17. aprila, Semič v sredo

18. aprila, Suhor v četrtek 19. aprila, Radovica v petek 20. aprila, Metlika v soboto 21. aprila.

Na belo nedeljo 15. aprila bo posvečevanje nove cerkve v Mirni peči in birmovanje.

46.

Pomagajte ponesrečencem!

Vsem je znano, kako močan potres je dne 29. januarja prestrašil naše ljudstvo na Dolenjskem, posebno v župnijah Cerklje in Čatež. Približno 150 hiš je potres razrušil, nekako 500 hiš in gospodarskih poslopij pa je močno poškodoval.

Beda je zares velika. Koj sem mislil na pomoč, toda odlašal sem vas prositi, vedoč, da vedno in na vse strani darujete v božjem imenu mnogo prispevkov.

Ker pa pomožni odbor nujno prosi, naj se oznanijo in pobirajo prispevki po cerkvah, ne

morem in ne smem odlašati. V imenu bednih ponesrečencev vas prosim, pomagajte jim. Dajte, kolikor morete: kdor ima več, naj da več, kdor ima malo, naj da malo. Vse pa naj pride iz prave krščanske ljubezni.

Prispevki naj se pobirajo na belo nedeljo in nemudoma pošljejo ordinariatu, ki jih bo skupno poslal pomožnemu odboru v Krško.

V Ljubljani, 14. marca 1917.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

47.

Poletni čas.

Skupno avstrijsko ministrstvo je 9. marca 1917 izdalo naredbo:

Auf Grund der kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1914, R.-G.-Bl. Nr. 274, wurde verordnet, wie folgt:

§ 1. Für die Zeit von Montag, den 16. April 1917 bis Montag, den 17. September 1917, wird durch Verlegung der Zeit um eine Stunde die Sommerzeit auch in diesem Jahre eingeführt.

Dadurch wird die Uhr am 16. April morgens um 2 Uhr der bisherigen Zeitrechnung um

eine Stunde vorgestellt und am 17. September morgens um 3 Uhr der in dieser Verordnung festgesetzten besonderen Zeitrechnung (Sommerzeit) um eine Stunde zurückgestellt.

Morgens am 17. September 1917 erhält die erste Stunde von 2 bis 3 den Zusatz A und die zweite Stunde von 3 bis 4 den Zusatz B.

§ 2. Diese Verordnung tritt mit dem Tage der Kundmachung in Kraft.

Čas božje službe naj se uredi po previdnosti.

48.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se župnija Vreme v trnovski dekaniji, stoječa pod cesarskim patronstvom in župnija Krašnja v moravški dekaniji.

Prošnje naj se naslove na c. kr. deželno vlado za Kranjsko, ozir stolno kapitelj ljubljansko. Zadnji rok za vlaganje prošenj je 4. maj 1917.

49.

Škofijska kronika.

Podeljeni sta župniji: Planina pri Vipavi g. Francu Govekarju, župnemu upravitelju istotam; Gorenji Logatec g. Francu Krhnetu, župnemu upravitelju v Vavti vasi.

Umeščeni so bili: dne 5. marca 1917 g. Janez Smrekar, mestni katehet v Ljubljani na prosti beneficij Stembergov pri Božjem grobu v Štepanji vasi pri Ljubljani; dne 12. marca 1917: g. Franc Govekar na župnijo Planina pri Vipavi; dne 21. marca 1917: g. Bertold Bartel, župnik v Želimljah, na župnijo Vavta vas;

g. Ivan Erjavec, župnik v Gorenjem Logatcu, na župnijo Želimlje; g. Franc Krhne, župni upravitelj v Vavti vasi, na župnijo Gorenji Logatec.

Imenovan je bil za župnega upravitelja v Krašnji g. Adolf Knol, župnik v zač. pokoju.

Umrla sta: g. Franc Šparovec, župnik v Krašnji, dne 24. febr.; g. Janez Škerjanec, župnik v Vremah, dne 8. marca 1917. Priporočata se častiti duhovščini v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 24. marca 1917.

Vsebina: 39. Poročilo o konferencah sodal. SS. Cordis Jesu v letu 1916. (Konec). — 40. O misijonskem listu. — 41. Nabirka za invalide in vojaško berivo — 42. Za vojake! — 43. Novomašniki leta 1917. — 44. Letno poročilo »Patronata Vincencijeve družbe za mladino« za leto 1916. — 45. Birmovanje. — 46. Pomagajte ponesrečencem! — 47. Poletni čas. — 48. Konkurzni razpis. — 49. Škofijska kronika.